

Războiul pentru întregirea națională

1. Definiție

Ofensivă = formă principală a acțiunilor de luptă menită să distrugă forțele inamicului și să ducă la ocuparea terenului deținut de către acesta.

2. Cadrul internațional

- 28 iunie 1914 - la Sarajevo, pretextul declanșării războiului a fost asasinarea prințului moștenitor al tronului Imperiului Austro-Ungar, Franz Ferdinand, de către un naționalist sârb bosniac, Gavrilo Princip;
- 28 iulie 1914 - Imperiul Austro-Ungar a declarat război Serbiei ⇒ începutul Primului Război Mondial (1914-1918).

3. Perioada neutralității (1914-1916)

- 3 august 1914 - la Sinaia, în cadrul Consiliului de Coroană s-a hotărât ca România să rămână neutră până la apariția unui moment favorabil (regele Carol I, filogerman, a respectat decizia Consiliului de Coroană);
- 10 octombrie 1914 - la Sinaia, Carol I s-a stins din viață, iar tronul României a fost preluat de nepotul său de frate, Ferdinand Viktor Albert Meinrad von Hohenzollern-Sigmaringen (Ferdinand I: 1914-1927);
- 1914-1916 - pe parcursul perioadei neutralității României i s-au făcut oferte din partea ambelor alianțe militare: Tripla Alianță (sau Puterile Centrale) a promis României Basarabia rusească, iar Tripla Înțelegere (sau Antanta) Transilvania austro-ungară.

4. Primul Război Mondial (1916-1918)

- 4/17 august 1916 - la insistențele Franței, Regatului Unit și Imperiului Rus, România a încheiat o convenție militară cu Antanta;
- 14/27 august 1916 - România a declarat război Imperiului Austro-Ungar și a înaintat spre Transilvania, a eliberat o parte din aceasta (orașele Miercurea Ciuc, Făgăraș, Brașov și Toplița), până la linia Sibiului, unde a întâlnit rezistența germano-austro-ungară;
- 2-7 septembrie 1916 - **ofensiva** trupelor germano-austro-ungaro-bulgare: sub conducerea feldmaresalului Albrecht von Mackensen, au înfrânt armatele române la Turtucaia și Bazargic (Cadrilater) și au înaintat spre București;
- o parte din trupele române din Transilvania au trecut la sud de Carpați și au reușit să oprească, temporar, trupele germano-austro-ungaro-bulgare pe linia văile Jiului, Oltului și Argeșului și în Dobrogea, pe linia Cernavodă-Constanța;
- 16/29 noiembrie-20 noiembrie/3 decembrie 1916 - la Neajlov-Argeș, trupele române au fost înfrânte de Puterile Centrale ⇒ 23 noiembrie/6 decembrie 1916 - trupele lui von Mackensen au ocupat Bucureștiul și două treimi din România (în campania din 1916 armata română a pierdut 250.000 soldați);
- noiembrie 1916 - la Iași, s-au retras autoritățile române (familia regală, guvernul și administrația), cu trupele și numeroși refugiați, iar tezaurul României a fost trimis spre păstrare la ruși ⇒ stabilizarea frontului pe linia Oituz-Siret-Dunăre;
- decembrie 1916-martie 1917 - armata s-a refăcut cu ajutorul Antantei (o misiune militară, aflată sub comanda generalului francez Henri Mathias Berthelot, a pregătit forțele românești pentru războiul de tranșee și tacticile de luptă specifice Primului Război Mondial) și a promisiunilor făcute de regele Ferdinand I (vot universal masculin și continuarea reformei agrare, începută de Alexandru

Ioan Cuza);

- 11/24 iulie-9/22 august 1917 - în luptele de la Mărăști (11/24 iulie-19 iulie/1 august), Mărășești (24 iulie/6 august-6/19 august) și Oituz (26 iulie/8 august-9/22 august) avansul forțelor Puterilor Centrale a fost oprit de trupele române;
- 25 octombrie/7 noiembrie 1917 - în Imperiul Rus, a izbucnit revoluția bolșevică ⇒ ieșirea puterii ruse din război și prăbușirea Frontului de Est;
- 26 noiembrie/9 decembrie 1917 - la Focșani, România a semnat armistițiul cu Puterile Centrale;
- 13/26 ianuarie 1918 - Rusia comunistă a rupt relațiile diplomatice cu România și a confiscat tezaurul românesc;
- 24 aprilie/7 mai 1918 - la Buftea-București, s-a semnat pacea cu Puterile Centrale (documentul păcii nu a fost ratificat de Parlament și promulgat de regele Ferdinand I):
 - a. România a cedat Bulgariei Dobrogea, dar și-a păstrat ieșirea la Marea Neagră prin intermediul portului Constanța, accesul urmând a se realiza prin intermediul unei linii de cale ferată;
 - b. Imperiul Austro-Ungar a preluat o suprafață de 5600 km² din zona Munților Carpați, cu vârfurile Negoiu, Caraiman și Ceahlău;
 - c. Imperiul German urma să exploateze timp de 90 de ani resursele naturale ale României (petrol, cereale și lemn);
 - d. Armata României a fost demobilizată.
- 29 septembrie-3 noiembrie 1918 - aliații Germaniei au ieșit pe rând din război: Bulgaria (29 septembrie), Imperiul Otoman (30 octombrie) și Imperiul Austro-Ungar (3 noiembrie);
- octombrie 1918 - în condițiile victoriei Antantei, guvernul condus de Alexandru Marghiloman și-a dat demisia ⇒ 10 noiembrie 1918 - România a reintrat în război, de partea Antantei, împotriva Puterilor Centrale;
- 11 noiembrie 1918 - Primul Război Mondial a luat sfârșit, după semnarea armistițiului dintre forțele Puterilor Centrale și statele Antantei.

5. Conferința de Pace de la Paris

- 1919-1920 - în cadrul Conferinței de Pace de la Paris, România, aflată în tabăra învingătoare, a primit, în baza principiului autodeterminării popoarelor europene, teritoriile locuite de români din cadrul fostelor imperii multinaționale, Imperiul Austro-Ungar și Imperiul Rus:
 - a. Tratatul de pace cu Germania (Versailles): s-a repartizat 1% din totalul reparațiilor de război României;
 - b. Tratatul de pace cu Austria (Saint Germain): România a primit Bucovina;
 - c. Tratatul de pace cu Ungaria (Trianon): România a primit Transilvania și Banatul;
 - d. Tratatul de pace cu Bulgaria (Neuilly-sur-Seine): România a menținut Cadrilaterul între granițele sale.

6. Urmări

- 1916-1918 - Primul Război Mondial a provocat României mari pierderi umane (aproximativ 900.000 soldați) și materiale;
- 1918 - unirea teritoriilor românești aflate în componența imperiilor multinaționale (Basarabia: 27 martie/9 aprilie; Bucovina: 15/28 noiembrie; Transilvania: 18 noiembrie/1 decembrie) într-un singur stat ⇒ transformarea Regatului României într-o putere regională.

Pentru o mai bună înțelegere a subiectului studiat vizionați următoarele videoclipuri:

<https://www.youtube.com/watch?v=MBEaQRIZmj8>

<https://www.youtube.com/watch?v=0RmU67woNRk>

BIBLIOGRAFIE:

1. Dumitrescu, Doru, Manea, Mihai, *Mic dicționar enciclopedic de termeni istorici*, Editura Meronia, București, 2008.
2. Barnea, Alexandru (coordonator), Manea, Vasile Aurel, Palade, Eugen, Teodorescu, Bogdan, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Corint, București, 2007.
3. Petre, Zoe (coordonator), Căpiță, Carol, Stănescu, Ecaterina, Lung, Ecaterina, Livadă-Cadeschi, Ligia, Ciupală, Alin, Țurcanu, Florin, Vlad, Laurențiu, Andreescu, Sorin, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Corint, București, 2008.
4. Adăscăliței, Felicia, Lazăr, Liviu, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Corvin, Deva, 2007.
5. Băluțoiu, Valentin, Grecu, Maria, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007.
6. Scurtu, Ioan, Cristea, Niculae, Curculescu, Marian, Dincă, Constantin, Soare, Aurel Constantin, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Economică Preuniversitară, București, 2008.
7. Dondorici, Florentina, Lica, Elena Emilia, Poamă, Emil, Ionescu, Vasile, Osanu, Octavian, Stoica, Relu, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Gimnasium, București, 2008.
8. Stan, Magda, Vornicu, Cristian, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Niculescu ABC, București, 2015.
9. Bărbulescu, Mihai, Deletant, Dennis, Hitchins, Keith, Papacostea, Șerban, Teodor, Pompiliu, *Istoria României*, Editura Corint Educațional, București, 2014.
10. Constantiniu, Florin, *O istorie sinceră a poporului român*, Editura Univers Enciclopedic Gold, București, 2008.
11. Damean, Sorin Liviu, Oncescu, Iulian, *O istorie a românilor de la Tudor Vladimirescu la Marea Unire (1821-1918)*, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2015.
12. Hitchins, Keith, *România: 1866-1947*, Editura Humanitas, București, 2017.
13. Guida, Francesco, *România în secolul XX*, Editura Cartier, Chișinău, 2019.
14. Naumescu, Valentin (coordonator), *România, Marile Puteri și ordinea mondială: 1918-2018*, Editura Polirom, Iași, 2018.